

JESDER Başkanı Ufuk Şentürk:

**YEKDEM Fiyatı Sektörde Hayal Kırıklığı ile Karşılanmıştıır
JESDER Yönetim Kurulu Başkanı Ufuk Şentürk yaptığı basın
açıklamasında yeni YEKDEM mekanizması ile ilgili görüşlerini
basın açıklaması ile duyurmuştur.**

Yapılan basın açıklamasında: "Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile belirlenerek bugün açıklanan YEKDEM fiyatlarının Yenilenebilir Enerji Yatırımları ve Jeotermal Enerji Sektörümüzde belirsizliklerin ortadan kalkması ve yeniden yatırımların başlatılabilmesi açısından çok önemli olduğunu düşünüyorum.

İlgili kararname ile 31.12.2025 tarihine kadar işletmeye girecek Jeotermal Santral Yatırımları 10 yıl boyunca YEKDEM Mekanizması ile desteklenmeye devam etmesine ve bunun yanı sıra JES Yatırımlarında kullanılan Yerli aksamın ülkemizde üretimlerinin desteklenmesine de 5 yıl daha devam etmesine karar verilmiştir."

Yeni açıklanan YEKDEM fiyatları ile dünyada kurulu güç bakımından 4. Sırada bulunan ülkemizde aynı ivme ile büyümeye devam edemeyebileceğini belirtmiştir, yatırımcıların beklentisinin 10 USD/cent/kwh olduğunu eklemiştir.

Paris anlaşması yeşil mutabakat planına da değinen Şentürk, "Ülkemizde yurtdışı yatırımcı ve fonların da cazibesini çekecek yönde elverişli Yekdem fiyatlarının açıklanması tüm Jeotermal Enerji Yatırımcılarının ortak beklentisi idi" dedi.

Sera ve şehir ıstılmasına da değinen Şentürk "Yerli aksamın destekleme mekanizması çerçevesinde ise Sera, Şehir ıstılması ve Meyve sebze Kuru tarım tesisleri gibi ikincil yatırımların da destekleme kapsamına alınması elzemdir," dedi.

YEKDEM Mekanizması düzenlenmesindeki revizyon beklentilerini belirten Şentürk beklentilerine ek olarak, Hibrit santraller kanunu çerçevesinde çıkarılan

sorunlu yönetmelik çerçevesinde fiili uygulamayı ve hayata geçirmesini bugüne kadar mümkün olmayan Hibrit santraller mevzuatının da en ivde şekilde sektör görüşleri doğrultusunda revize edilerek santrallerin iç tüketimini karşılamak anlamında olumlu katkı yaratılmasını yine Enerji Bakanlığımızdan talep ettiklerini belirtmiştir.

Son olarak doğal gaz ve petrol kaynakları bakımından sınırlı potansiyeli olan ülkemizin bu kaynaklardan çok daha çevreci ve verimli olan yerli ve milli enerji kaynağımız Jeotermal Enerji desteğini Petrol sektöründe olduğu gibi Jeotermal Kaynak Aramalarında kullanılan akaryakıt'a sağlanan KDV ve ÖTV istisnasının Jeotermal sondajlar için de sağlanması yönünde düzenlemenin aciliyetle yapılması sektörümüzün önemli talebi olduğunu dile getirmiştir.

Kaya Kaymaz

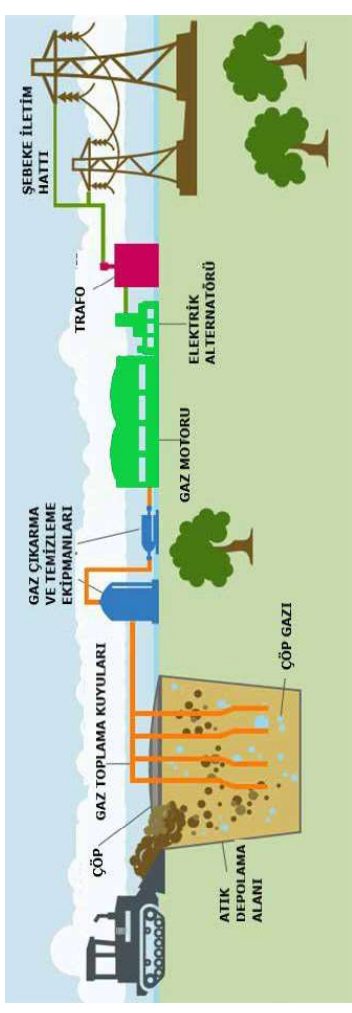
Topkapı Endüstri / Proje Mühendisi

Şehir Çöplerinin, Elektrik Üretimi ve Bölgesel Isıtmada Kullanımı

Günümüzde enerji, tüm dünyada günlük yaşamın vazgeçilmezidir. Kaynakların sınırlı doğası göz önüne alındığında da enerjinin sınırsız tüketilemeyeceği de açıktır. Enerji tüketim alanlarını ele aldığımızda başta evler olmak üzere ofisler, mağazalar, fabrikalar, ulaşım araçları ve diğer tesisler olup çevreye büyük miktarlarda atık salmaktadır.

Şehirleşmenin çevresel açıdan getirdiği en önemli problemlerden biri, her gün evlerimizden çeşitli içeriklerde çıkan katı atıklardır. Katı atığın toplanması, ayrıştırılması, çöpe ayrıştırılması, çöp gazının gaz toplama kuyularından gaz vakumlama ekipmanı yardımı ile çekilip temizlenerek istenilen şartlarda içten yanmalı gaz motorlarına iletilir. Gaz motorları bu çöp gazı yakılır ve alternatör vasıtası ile elektrige dönüşür. Üretilen elektrik enerjisi yükseltici trafo kulllanılarak istenilen şebeke gerilimine yükseltilerek iletim hattına entegre edilir.

Olunmuş çöp gazının gaz toplama kuyularından gaz vakumlama ekipmanı yardımı ile çekilip temizlenerek istenilen şartlarda içten yanmalı gaz motorlarına iletilir. Gaz motorları bu çöp gazı yakılır ve alternatör vasıtası ile elektrige dönüşür. Üretilen elektrik enerjisi yükseltici trafo kulllanılarak istenilen şebeke gerilimine yükseltilerek iletim hattına entegre edilir.

Şekil 1.1: Çöplerin depolanması, çöp gazı oluşumu ve enerjiye dönüştürülmesi

Dünyada gelişmiş ülkeler şehir çöplerinin çevreye ve insanlara daha yararlı halde geri kazandırılmasına yönelik düzenli katı atık depolama ve entegre tesisleri ile işletilmektedir. Ülkemizde de başta Büyükşehirler olmak üzere (İstanbul, Ankara, İzmir, Konya, Antalya, vb.) birçok şehirlerin çöpleri bu teknik ile çevreye ve insanlara daha yararlı enerji dönüşümleri gerçekleştirilmektedir.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı BEPA ile (Biyokütle Enerjisi Potansiyeli Atlası) havayansal, orman ve belediye atık/artık bilgilerine göre Türkiye'de toplam 1,5 – 2 MTEP (4500 MW) = 20.000 GWh biyogaz potansiyeli olduğu hesaplanmıştır.

Bu toplam potansiyelin içerisinde Türkiye genelinde sadece eşvel nitelikli katı atıklardan (Belediye atık/artık) yaklaşık olarak 342MWh elektrik üretilmektedir. 2019 yılında Türkiye'de çöpten 2 milyar 62 milyon kilovatsaat (kWh) elektrik üretilmiştir.

Yapılan araştırmalara göre 1MWh elektrik yaklaşık olarak 2 bin konutun elektrik ihtiyacını karşılamakta. Türkiye'de 1 konutta

ortalama 4 kişinin yaşadığını düşünürsek olursak; Türkiye’de 342MWh çöpten üretilen enerji ile yaklaşık 2,736.000 kişinin evdeki elektrik ihtiyacı karşılanmaktadır.

Çöp gazından elektrik üretimi ekonomik getirisinin yanı sıra, sera gazı emisyonlarını düşürerek de çevreye fayda sağlamaktadır. Çöplerin bozulması sonucu ortaya çıkan metan gazının sera etkisi, gaz motorlarında yakıldığında ortaya çıkan karbondioksit gazına göre yirmi bir kat daha fazladır.

parçası olarak tanıtılmaktadır.

Kaynaklar:

- SAU Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi 8.Cilt, 1.Sayı (Mart 2004)
- <https://enerji.gov.tr/eigm-resources>
- <https://www.enerjiunlugu.net/>
- <https://ensoplastics.com/theblog/?p=2886>

Gaz motorları, yakılan çöp gazının elektrik üretiminden bağımsız olarak, gövdesinden (ceket ısı) ve yanma sonucu açığa çıkan egzoz gazındaki ısı enerjisini de yan ürün olarak kullanma seçeneğini sunmaktadır. Ancak çöp sahalarının büyük çoğunluğunun yerleşimden uzak alanlarda olması nedeni ile genellikle motorun gövdesinden yaydığı ceket ısı tesisin kurulu olduğu idari binalarda plakalı ısı eşanjörleri vasıtası ile bina ve ofislerin ısıtılmasında kullanılmaktadır. Yanma sonucu açığa çıkan egzoz gazı ısı enerjisi, çöp sahaları yakınında seracılık faaliyetlerinde kilit faktör olmaktadır. Egzoz gazları seraların ısıtılmasında bitkilerin büyümesini desteklemek için de kullanılır. Bu şekilde seracılıkta oluşan büyük maliyetler azaltılmış olunur.

Ülkemizde de kıstlı, örnekleri olmak ile birlikte, özellikle Hollanda’da seracılık alanında örnek birçok uygulamalar mevcut olup zor geçen kış mevsimlerinde domates, biber gibi birçok sebze üretimi yapılabilmektedir. Ayrıca bitki ve fidanların büyümesinde başarı sağlanmaktadır. Şehir çöplerinin elektrik üretimi ve bölgesel ısıtmada kullanılması ekolojik ve sürdürülebilir projelerle gerçekleştirilmektedir. Sonuç olarak, şehir çöplerinin enerji geri dönüşüm sistemleri desteklenmeli ayrıca kentsel planlama, enerji politikası ve çevrenin korunması hususlarında sosyal sistemimizin bir

Şekil 1.3: Sera domates üretimi “Loojje Tomaten B.V., Netherlands”

26. ULUSLARARASI ENERJİ VE ÇEVRE
FUARI VE KONFERANSI

22 - 24
EYLÜL
İSTANBUL
FUAR MERKEZİ
5. HALL

www.icci.com.tr

Yeni Yeri
Yeni Tarihi!

@ICCI_Turkey @ICCI_Turkey @icci.turkey

Destekleyenler

Organizatör

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR